

videre kunne beholde den særdeles Udgang, de hidtil have havt til Sæde i Amtsrådet, og jeg troer, at denne Klasse var særdeles vel skikket til at iagttage de Interesser, der ere Gjenstand for Amtsrådets Forhandlinger. Sædegaardseierne ere Mand, som dog i Almindelighed have en videre Synskreds, en større Grad af Uafhængighed end de fleste Andre, mere Tid til at besatte sig dermed og Raad til at bære de Bekostninger, der vare forbundne med at være Medlem af Amtsrådet. Men, som sagt, jeg har ikke Noget imod, at der i saa Henseende skeer Forandring; jeg anseer det nødvendigt, at det skeer engang; og, om man skulde finde det paatrængende nødvendigt, at det skete idag, skulde jeg heller ikke have Noget derimod; men jeg troer da, at det maatte substitueres med et betydeligt Hartkorn, hvilket forekommer mig i alle Henseender at være meget tilraadeligere end at tage Bessatningsforholdene. Hvad disse Bessatningsforhold angaaer, skal jeg blot gjøre den Bemærkning, at det forekommer mig, at den Censur, der bestemmer Valgbarheden til Landsþinget, ikke passer for Valgretten til Amtsrådet; thi der kommer det jo ikke an paa, om man i den Commune, hvori man boer, svarer en vis aarlig Afgift eller ikke, men efter § 56 i Valgloven af 1849 blive alle Afgifter, saavel til Communen som til Staten, tagne med. Altsaa kan det jo let være, at en Person kan være egnet til at blive valgt til Landsþinget, som har lidet at betyde i det Amt, hvor han skulde have en særegen Valgret til Amtsrådet; hvor der nu er Spørgsmaal om det almindelige Forhold til Staten, kan det vel være rigtigt at lægge alle Afgifter sammen; men her er Spørgsmaal om en vis Betydning, man skal have i et bestemt Amt, og der synes altsaa det, som han yder til Communer udenfor Amtet, ikke at kunne komme i Betragtning. Det kan paa denne Maade hænde, at en Mand, der har et Hysted i et vist Amt, og tillige har Bopæl i en Kjøbstad, i hvilket Tilfælde han ifølge § 6 kan vælge, hvilken Commune han vil ansee som sit Hjemsted, kan, fordi han paa et andet Sted, s. Er. i Kjøbenhavn, svarer betydelige Afgifter, derved blive valgberettiget paa hiint Sted; dette forekommer

mig ikke begrundet. Men jeg troer ogsaa, at Indførelsen af en saadan Censur i de communale Forhold i andre Henseender er utilraadelig. Den Mand, der har en vis større Censur i et Amt, er en Mand, der staaer i et betydeligt Forhold til Amtet; han vil desuden, naar han har været der i flere Aar, og er en nogenlunde fornuftig Mand, have gjort sig bekendt med de Forhold, som herse der, og han har Interesse derfor, hvilket derimod den, som blot boer der og svarer Afgift, paa ingen Maade har. Naar man tager Hartkornet, har man fremdeles noget Fast og Sikkerhed; det er ikke Noget, der varierer hvert Aar og behøver bestandig Undersøgelse, eller som kan være Gjenstand for idelige Disputer, som der jo vistnok kan være med Hensyn til enhver Censur, navnlig naar ogsaa Naturalpræstationerne skulle medtages. Det er sagt, at, hvis man fordrede 20 Tønder Hartkorn, da vilde i enkelte Amter et altfor indskrænket Antal blive valgbart; dette kan jo vel være, men da kunde man jo i Almindelighed, ellgr ialtsald med Hensyn til saadanne Amter, nedsætte Hartkornet saaledes, at det ikke blev overdrevent, paa samme Maade, som man tilraader at nedsætte Censurbestemmelsen, forsaavidt der ikke var nok, der svarede den i Almindelighed fordrede Afgift. Jeg skal forøvrigt med Hensyn til, hvad den høitærede Indenrigsminister oplyste om de Forhold, som ville opstaae ved den Udvidelse af Valgretten, som var foreslaaet fra Udvalgets Side, gjøre den Bemærkning, at jeg ikke ret indseer, hvorledes man kan beregne, hvilket Hartkorn der maa tillægges paa de respective Steder paa Grund af denne Udvidelse; thi alt Hartkorn svarer jo ikke samme Afgifter. Dersom der var Spørgsmaal blot om Skat til Staten, saa var Skatten jo omtrent lige paa Hartkornet; men, da ogsaa communale Afgifter komme i Betragtning, som ere meget forskellige efter Communernes Leilighed, efter Communernes større eller mindre Udgifter, efter de Personers Antal, som Udgifterne skulle liges paa, og efter de Grundsætninger eller den Maade, hvorpaa Afgifterne blive fordeelte paa de forskellige Steder, saa kan man ingenlunde opstille et vist Hartkorn som svarende til en vis Deel Afgifter. Jeg skal i Henhold til,